

VAI NOVADU PAŠVALDĪBAS NODROŠINA PAKALPOJUMUS IEDZĪVOTĀJIEM PAR SAMĒRĪGĀM IZMAKSĀM?

Latvijas Republikas Valsts kontrole

Skanstes ielā 50, Rīgā, LV - 1013

Tālrunis: +371 67017500

Fakss: +371 67017673

E-pasts: lrvk@lrvk.gov.lv

Mājaslapa: <http://www.lrvk.gov.lv>

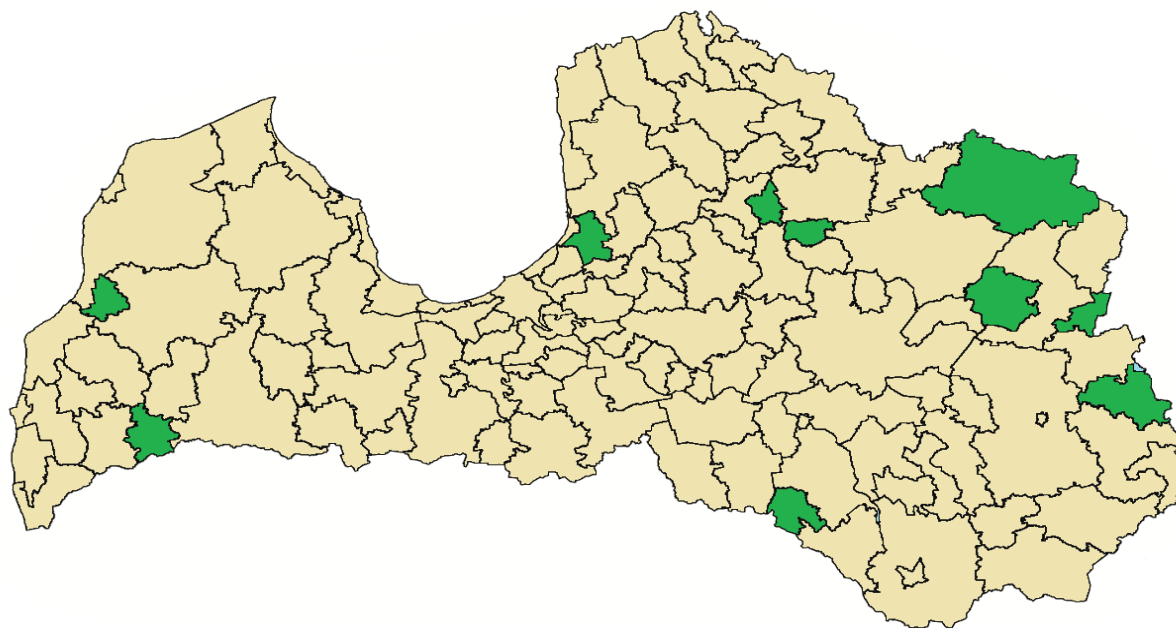
28.03.2017.

DIVAS REVĪZIJAS

- Pašvaldību rīcība ar mantu un finanšu līdzekļiem, nodrošinot maksas pakalpojumus iedzīvotājiem
 - revīzijā tika vērtēti maksas pakalpojumi, kurus pašvaldības sniedz pašas, nevērtējot pašvaldību kapitālsabiedrību sniegtos pakalpojumus
 - par laiku no 2014.gada 1.janvāra līdz 2016.gada 31.martam
- Vai pašvaldības savus administratīvos resursus izlieto produktīvi un ekonomiski?
 - Revīzijā tika izvērtētas 11 no 76 pakalpojumu grupām, kas vidēji ir 14,5 % no visām pašvaldību sniegto pakalpojumu grupām
 - Par laiku no 2015.gada 1.janvāra līdz 2016.gada 30.jūnijam

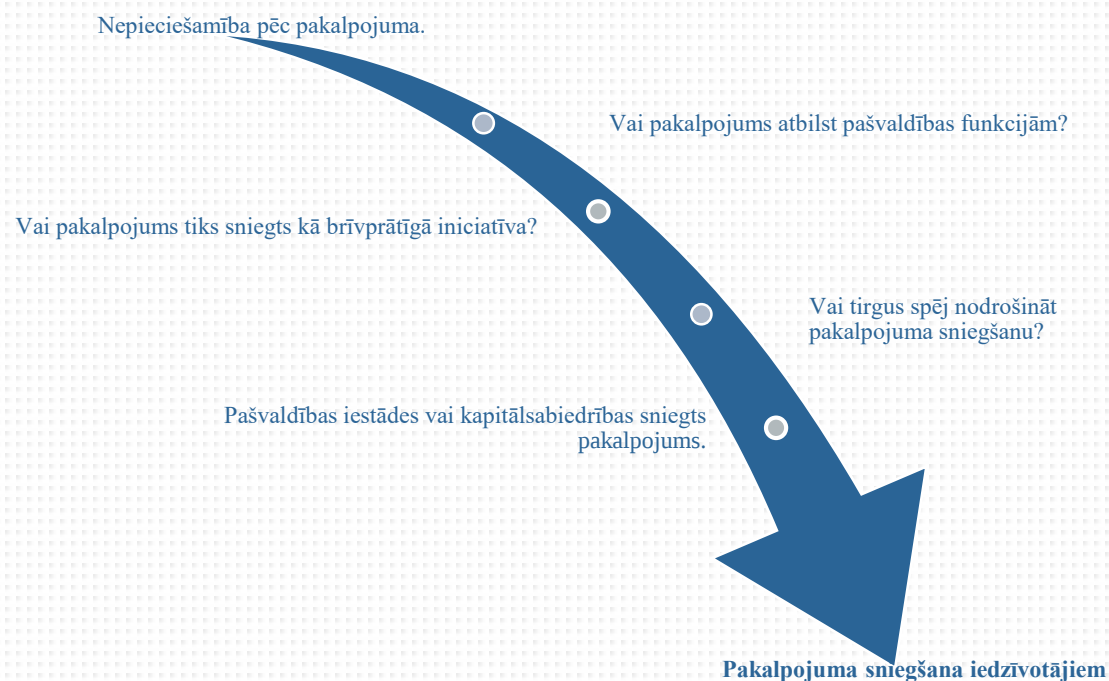
MAKSAS PAKALPOJUMU REVĪZIJA

- Revīzija par maksas pakalpojumiem tika veikta 9 pašvaldībās – Aknīstes, Alsungas, Alūksnes, Baltnavas, Ciblas, Raunas, Rugāju, Sējas un Vainodes novadu pašvaldības

PAKALPOJUMU SNIEGŠANAS PAMATOJUMS

- Pašvaldību autonomās funkcijas
- Brīvprātīgās iniciatīvas

NO FUNKCIJĀM NEIZRIETOŠI PAKALPOJUMI

- Teju visās pašvaldībās tiek sniegti
 - publiskās ēdināšanas pakalpojumi
 - neregulārie pasažieru pārvadājumi
- Atsevišķas pašvaldības
 - veic kravu pārvadājumus
 - veic zāles un krūmu pļaušanu un koku zāgēšanu
 - sniedz viesnīcu pakalpojumus
 - sniedz instrumentu un agregātu izmantošanas pakalpojumus
 - veic galdniecības produkcijas tirdzniecību

NO FUNKCIJĀM NEIZRIETOŠI PAKALPOJUMI

- Nevienā gadījumā
 - nav veikts pakalpojumu nepieciešamības izvērtējums
 - nav veikts ietekmes uz konkurenci izvērtējums
 - pakalpojums nav noteikts kā brīvprātīgā iniciatīva

PAKALPOJUMU MAKSA

Apjoms

- Pakalpojumu plānotais apjoms

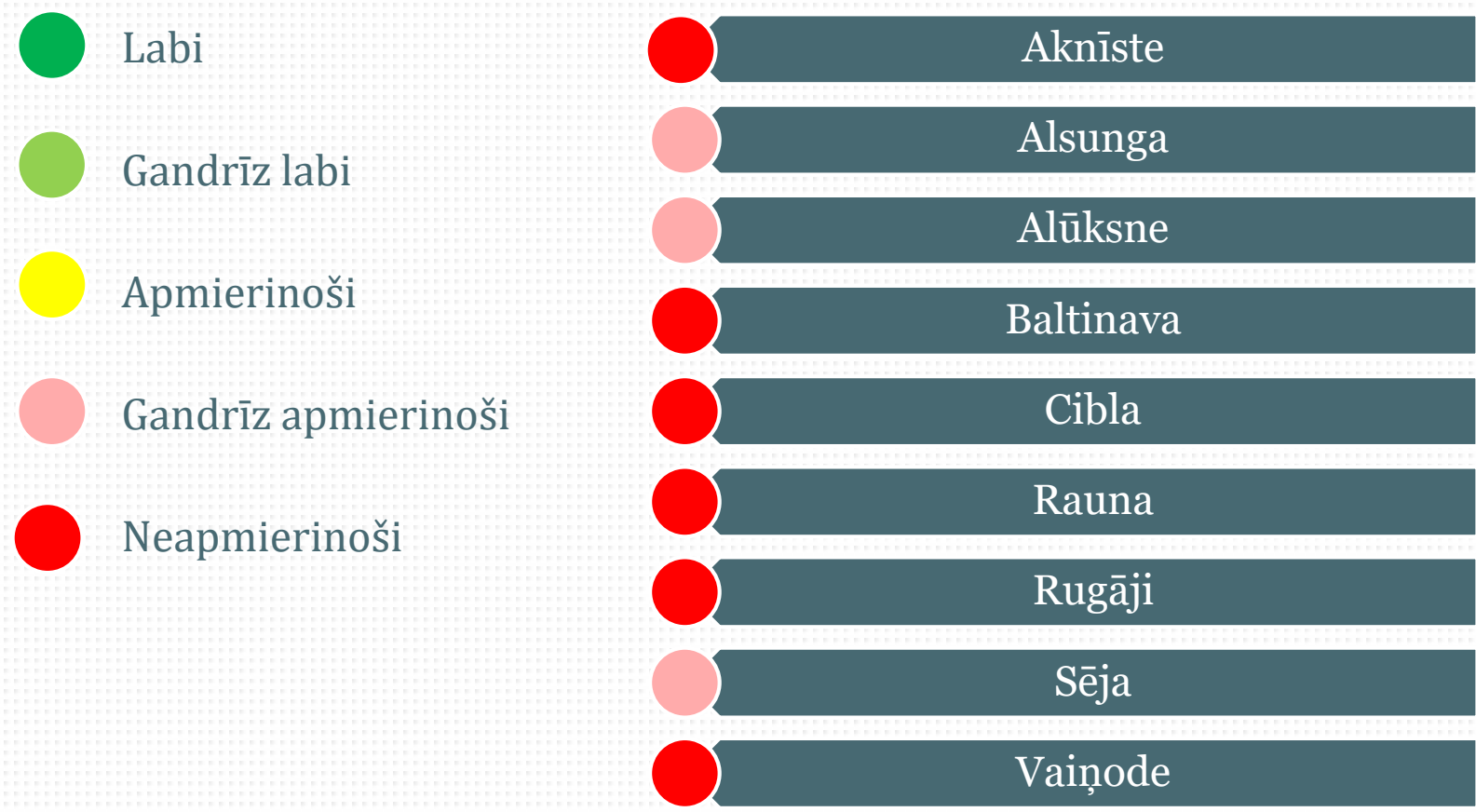
Izmaksas

- Tiešās izmaksas
- Netiešās izmaksas
- Izmaksu uzskaite pa pakalpojumiem

Maksa

- Vienas vienības cena
- Domes noteikta maksa saņēmējam

PAKALPOJUMU MAKSA

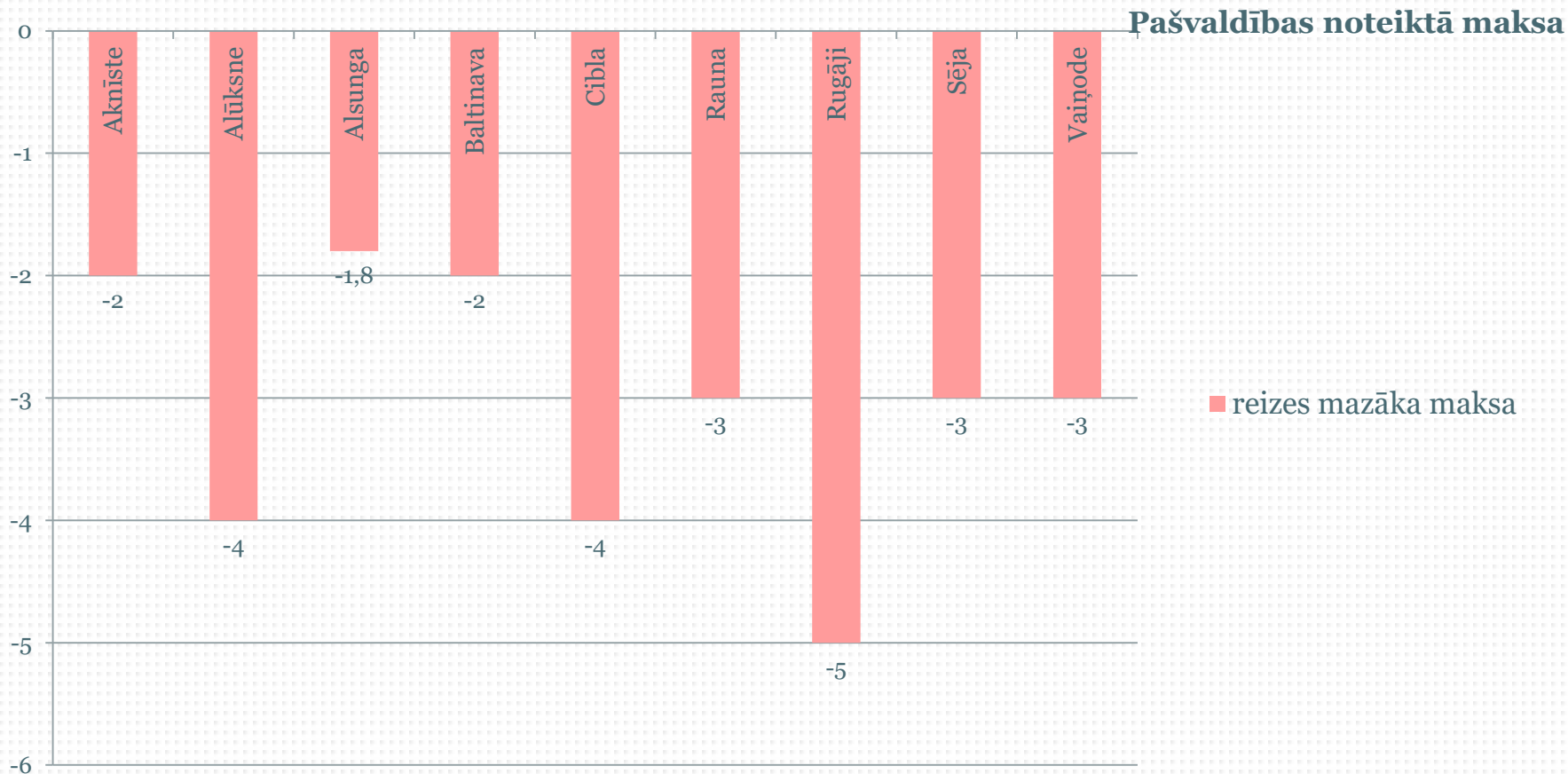

PAKALPOJUMU MAKSA

- Pakalpojumu maksa tiek noteikta gan augstāka, gan zemāka par pakalpojuma sniegšanas izmaksām
 - Ēdināšanas pakalpojumu maksa ir līdz pat 5 reizēm mazāka
 - Ūdenssaimniecības pakalpojumiem maksa nesedz izmaksas par kopumā 319 934 EUR
 - Paaugstinātas maksas rezultātā pakalpojumu saņēmēji pārmaksā
(Siltumapgāde, viesnīca, trenāžieru zāles īre)
 - Pazeminātas maksas rezultātā
 - Neskaidrs dotācijas apmērs gan deputātiem, gan iedzīvotājiem
 - Darbinieki gūst labumu par ēdināšanu
 - Izmaksas tiek segtas arī citu novadu iedzīvotājiem
-

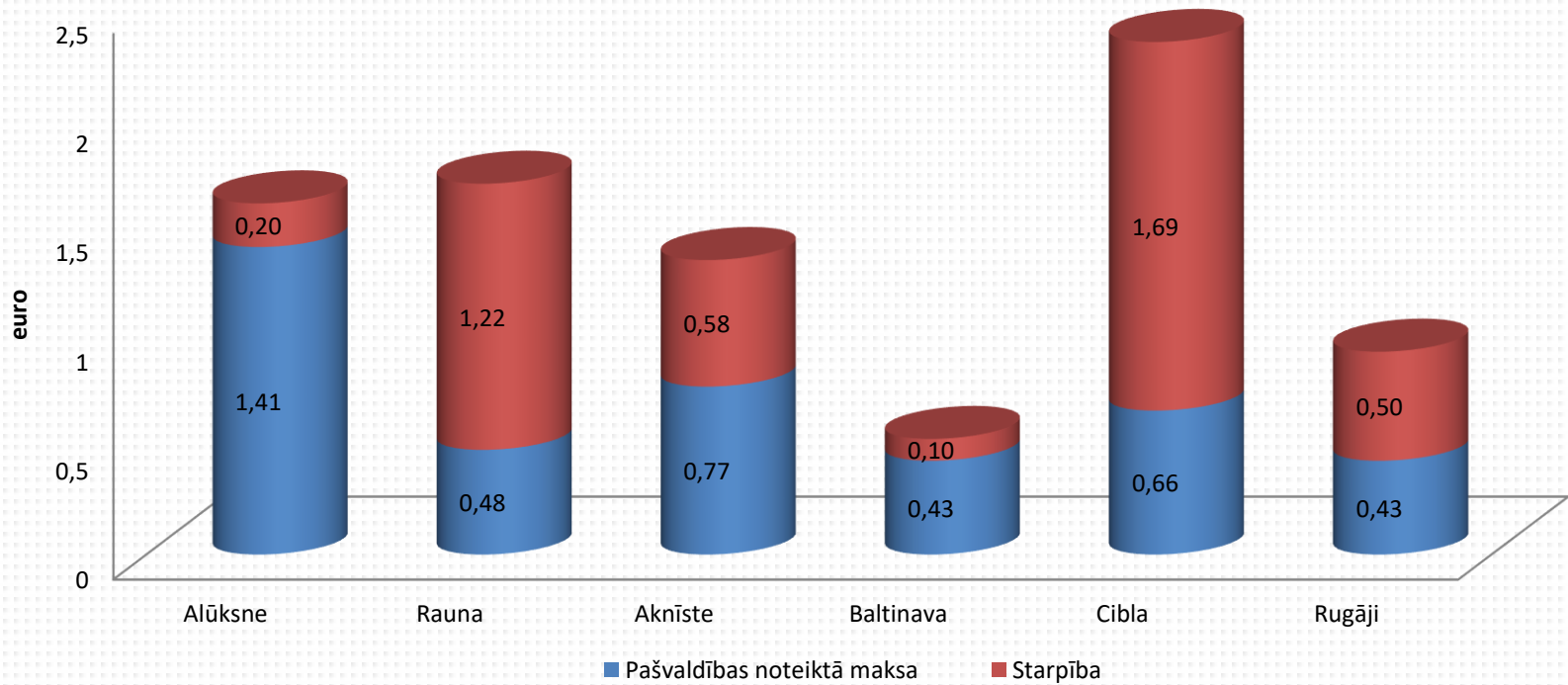
PAKALPOJUMU MAKSA UN IZMAKSAS

Maksa par ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu

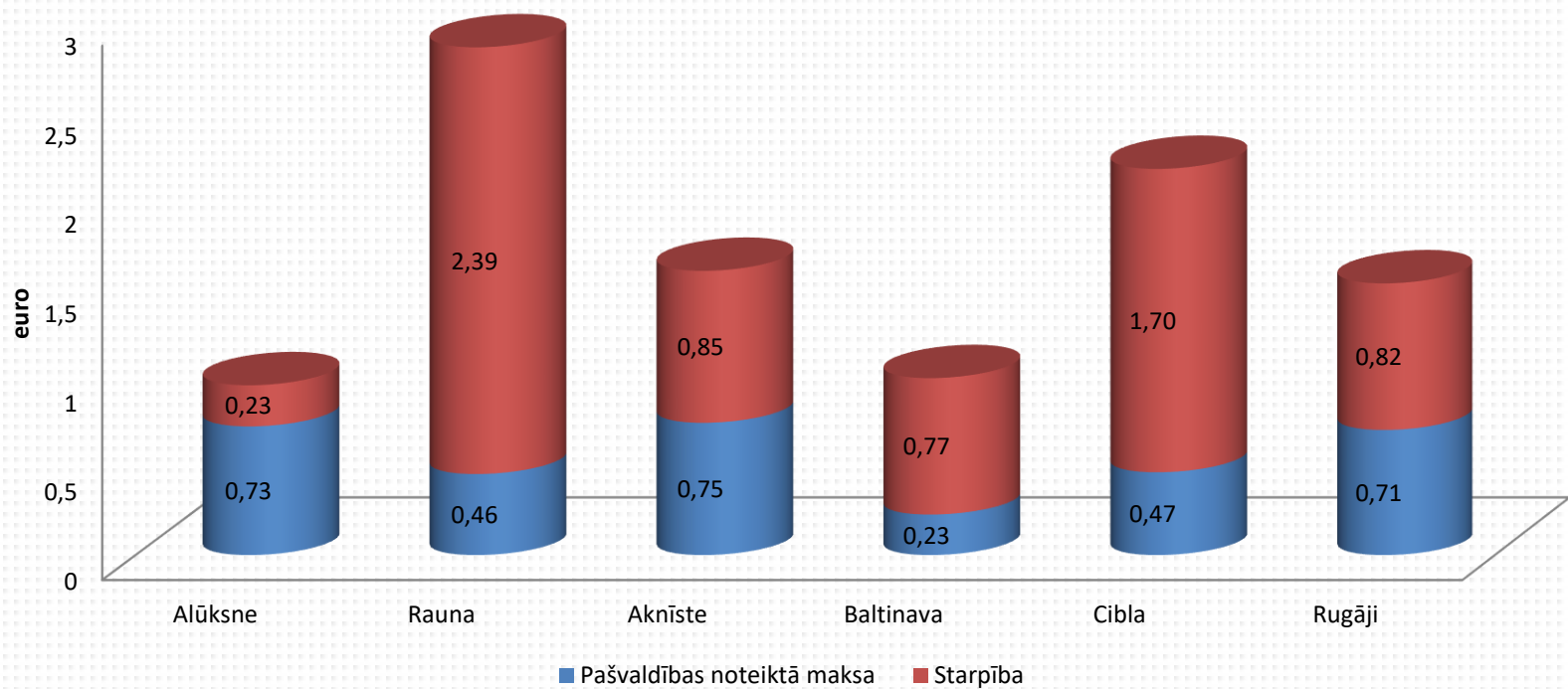
PAKALPOJUMU MAKSA UN IZMAKSAS

Ūdensapgādes pakalpojumu sniegšanas izmaksas

PAKALPOJUMU MAKSA UN IZMAKSAS

Kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas izmaksas

PAKALPOJUMU MAKSA

Dzīvo pašvaldībā un maksā tai nodokļus	Dzīvo pašvaldībā, bet nemaksā tai nodokļus
❖ Dzīvo savā privātmājā ❖ Ir sava autonomā apkure ❖ Ir sava ūdensapgāde ❖ Ir sava lokālā kanalizācijas sistēma ❖ Nestrādā skolā vai pašvaldības iestādē ❖ Ēd mājās vai sabiedriskās ēdināšanas iestādē ❖ Bērni mācās citā pašvaldībā ❖ Uz pilsētu/ teātri brauc ar savu transportu	❖ Dzīvo pašvaldības apsaimniekotā mājā vai dzīvoklī ❖ Saņem siltumapgādes un ūdenssaimniecības pakalpojumus par pašvaldības līdzfinansētu maksu ❖ Strādā pašvaldības iestādē ❖ Bērni iet skolā un saņem ēdināšanas pakalpojumus par pašvaldības līdzfinansētu maksu ❖ Ēd pusdienas skolā par pašvaldības līdzfinansētu maksu ❖ Brauc uz pilsētu / teātri ar pašvaldības autopārvadājumus

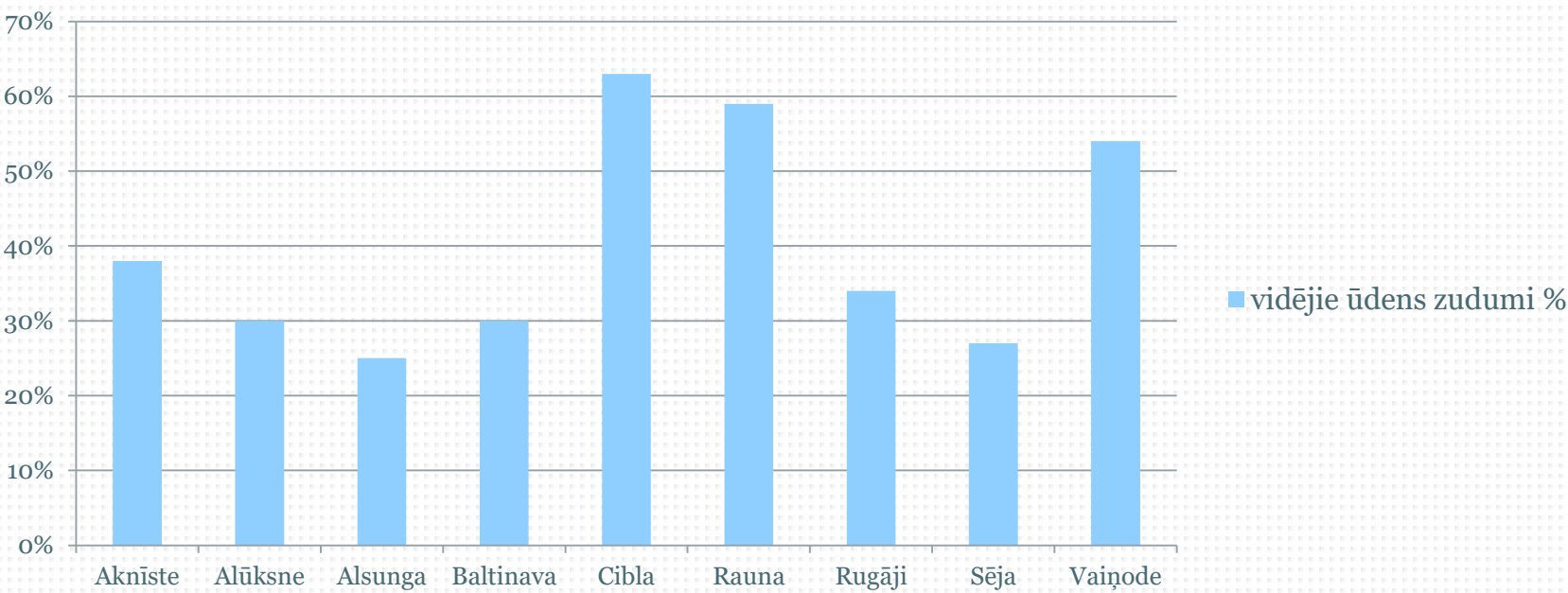
PAKALPOJUMU MĒRĶI UN REZULTĀTI

- Retos gadījumos ir noteikti maksas pakalpojumu sniegšanas mērķi un reglamentēta to sniegšanas kārtība
- Nav noteikti rādītāji, kas ļauj novērtēt pakalpojumu sniegšanas rezultātus
- Vērtējām divu ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas efektivitāti
 - ūdens zudumus ūdensapgādes sistēmā
 - attīrīto notekūdeņu daudzuma attiecību pret savākto notekūdeņu daudzumu

PAKALPOJUMU MĒRĶI UN REZULTĀTI

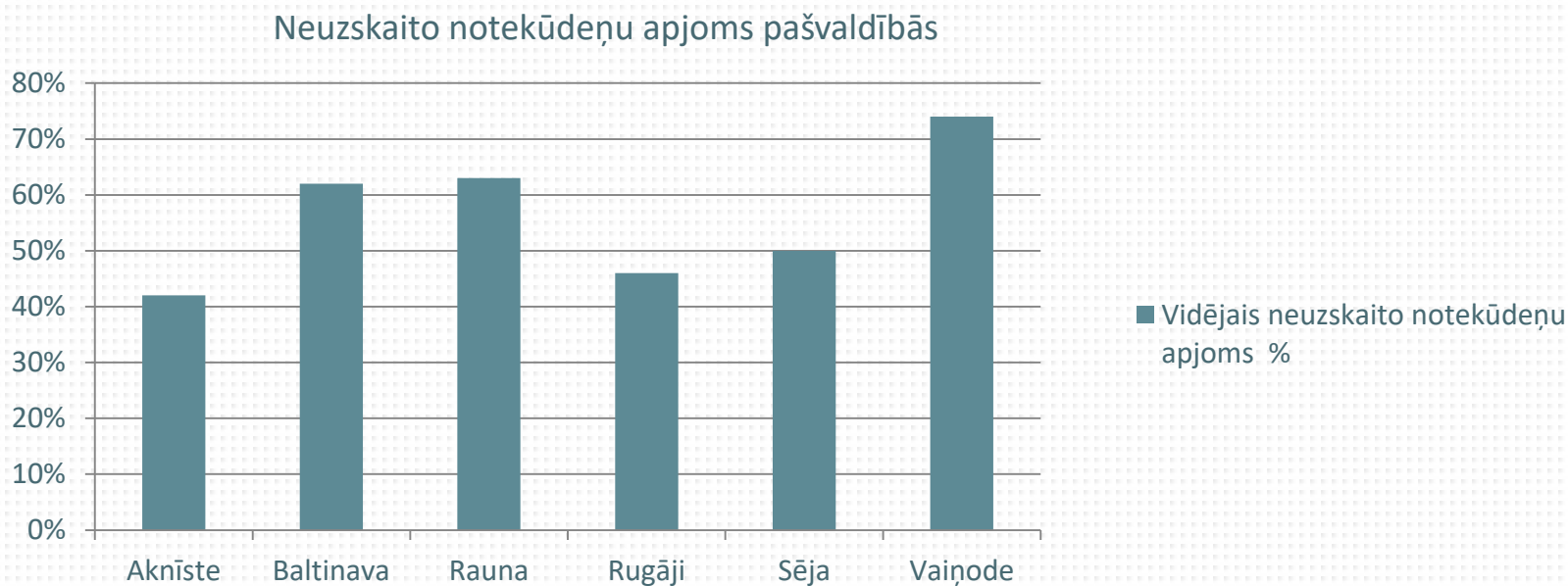
- Ūdenssaimniecības sistēmas nav vērtējamās kā efektīvas
 - vidēji pašvaldībās 39% no iegūtā ūdens apjoma netiek realizēti (aiziet zudumos)

Ūdens zudumu apjomi pašvaldībās

PAKALPOJUMU MĒRĶI UN REZULTĀTI

- Ūdenssaimniecības sistēmas nav vērtējamas kā efektīvas
 - attīrīšanas iekārtās nonāk uz pusi vairāk notekūdeņu nekā no kanalizācijas pakalpojuma saņēmējiem uzskaitītais savāktais notekūdeņu apjoms

CITI KONSTATĒJUMI

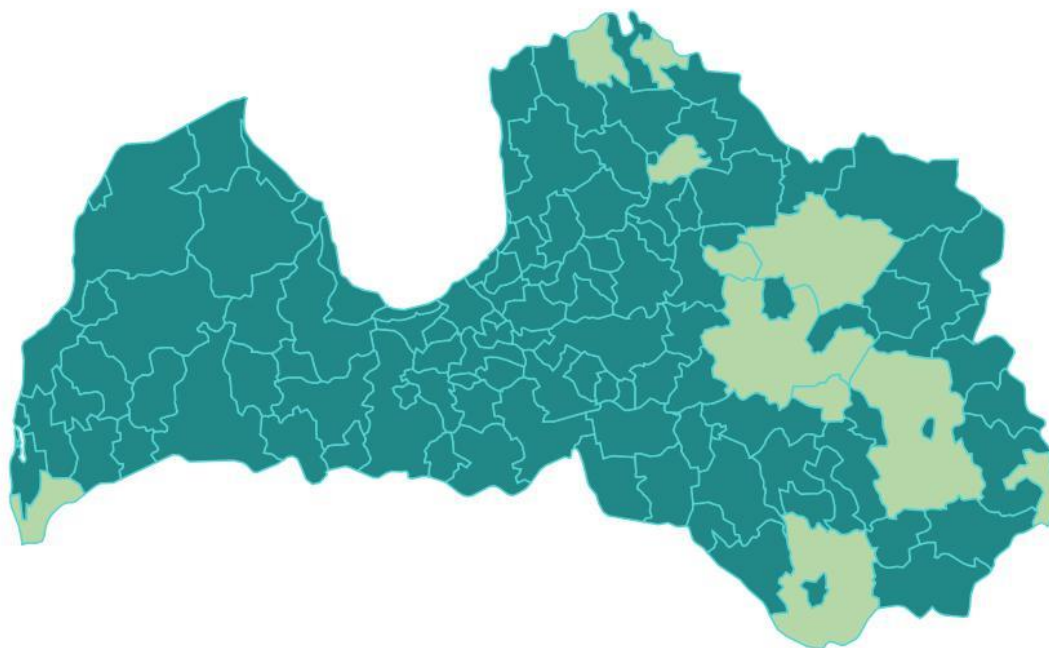
- Visās deviņās pašvaldībās tika konstatēti pilnvaru pārsniegšanas gadījumi
 - maksa par sniegtajiem pakalpojumiem noteikta vienpersoniski
 - iekasēta domes lēmumam neatbilstoša maksa
 - kopumā bez domes lēmuma iekasēti 180 460 EUR
- Nepilnības normatīvajā regulējumā
 - neapbūvētas zemes lauku apvidos iznomāšana personīgo palīgsaimniecību vajadzībām
 - medību tiesību iznomāšana
 - informācijas atklātības prasību noteikšana mantas iznomāšanas gadījumos

BŪTISKĀKIE IETEIKUMI

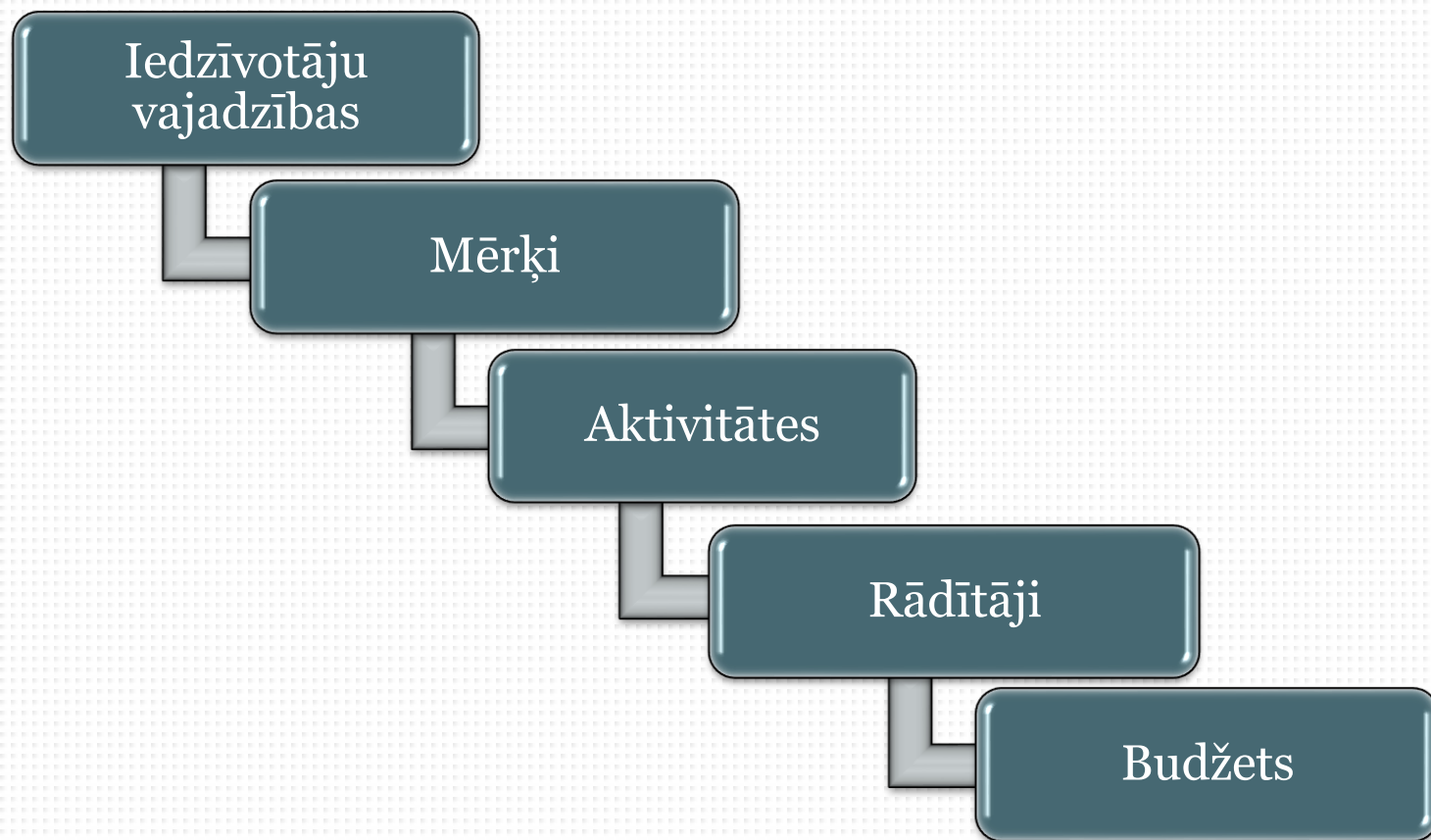
- Pilnveidot maksas pakalpojumu uzskaiti grāmatvedībā
- Nodrošināt ekonomiski pamatotu pakalpojumu maksu noteikšanu
- Izstrādāt darbības plānu ūdens zudumu samazināšanai un samaksas saņemšanai par attīrītajiem notekūdeņiem
- Noteikt pakalpojumu sniegšanai sasniedzamos rezultātīvos rādītājus un veikt rezultātu novērtēšanu, lai nodrošinātu efektīvu maksas pakalpojumu sniegšanu
- Ieviest kontroles procedūras, kas nodrošinās, ka maksa par pakalpojumiem tiek piemērota un iekasēta atbilstoši domes lēmumos noteiktajiem apmēriem

ADMINISTRATĪVO RESURSU REVĪZIJA

- Revīzija par administratīvajiem resursiem tika veikta 11 pašvaldībās – Beverīnas, Daugavpils, Gulbenes, Jaunpiebalgas, Madonas, Mazsalacas, Naukšēnu, Rēzeknes, Rucavas, Varakļānu un Zilupes novadu pašvaldības

DARBĪBAS PILNVEIDOŠANAS PLĀNOŠANA

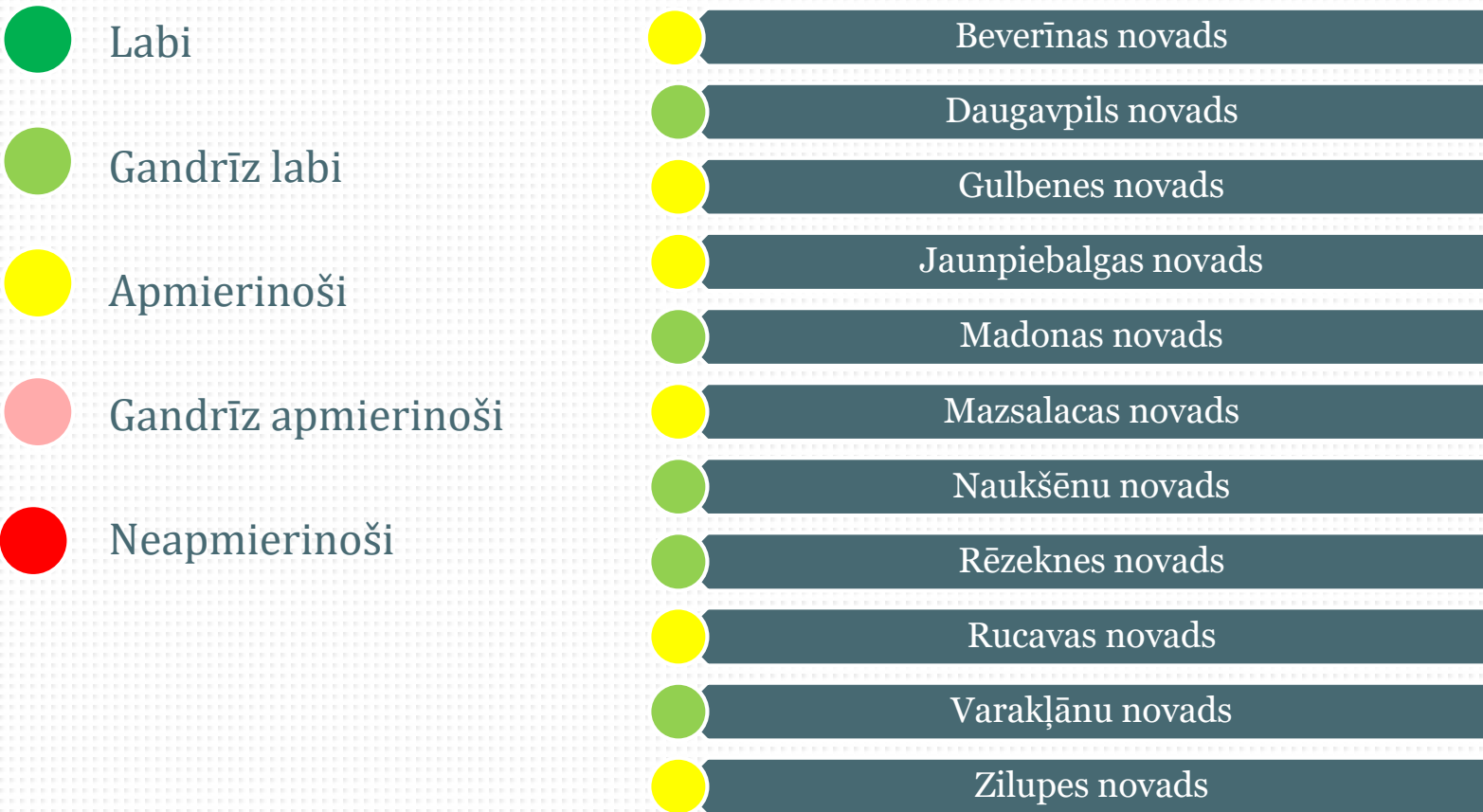
DARBĪBAS PILNVEIDOŠANAS PLĀNOŠANA

- Pašvaldības ir noteikušas mērķus publiskās pārvaldes un pakalpojumu nodrošināšanas efektivitātes paaugstināšanai
 - pilnveidot pakalpojumu pieejamību
 - elektronizējot pakalpojumus
- Trūkst pamatojuma aktuālajām problēmām un iedzīvotāju vajadzībām
- Ne vienmēr tiek noteikti uzdevumu izpildes termiņi un rezultātu raksturojoši rādītāji
- Nav iespējams identificēt, kādas konkrētas darbības un kurai pašvaldības institūcijai konkrētajā gadā ir jāveic

DARBĪBAS PILNVEIDOŠANAS PLĀNOŠANA

- Attīstības plānošanas un budžeta plānošanas sasaistē vairākās pašvaldībās ir būtiski uzlabojumi
 - Daugavpils, Gulbenes un Rēzeknes novadu pašvaldības
 - piemērs «nelielajām» pašvaldībām – Varakļānu novads

DARBĪBAS PILNVEIDOŠANAS PLĀNOŠANA

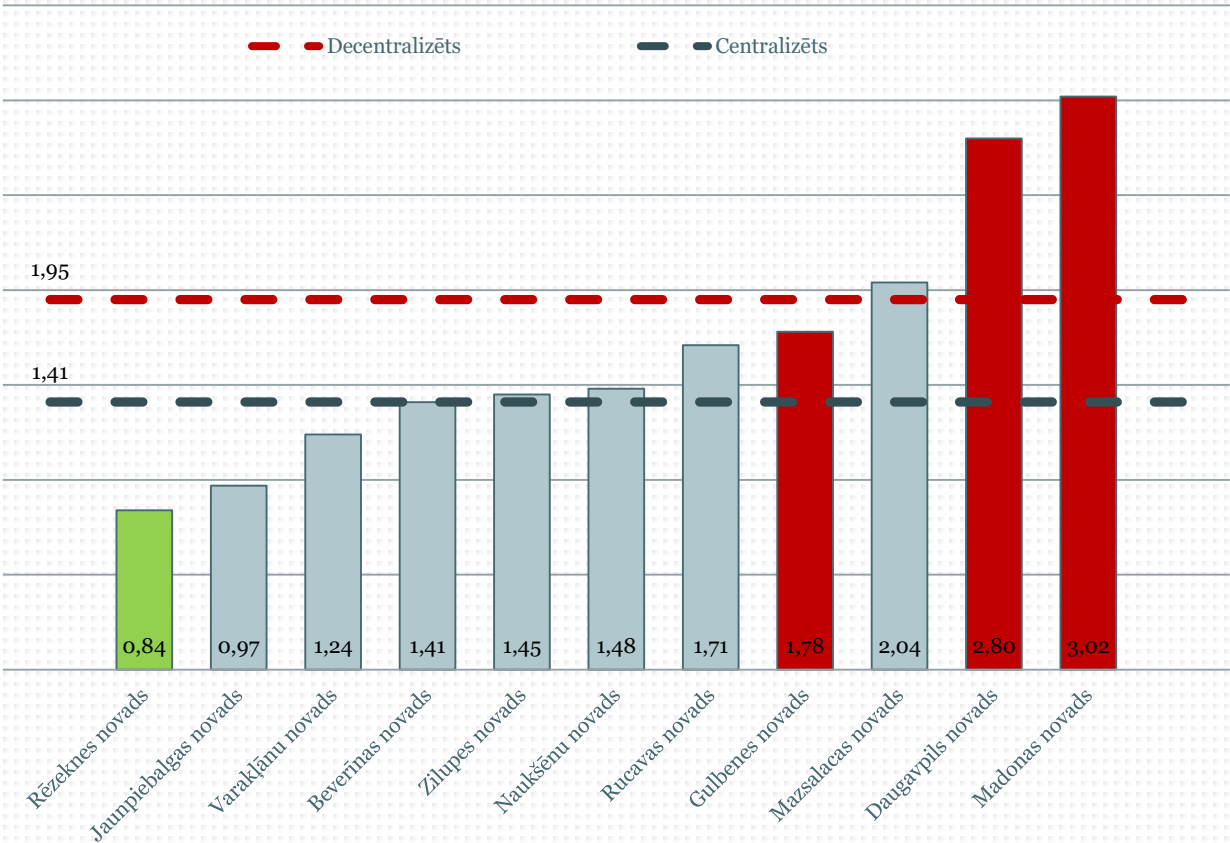
PAKALPOJUMU ORGANIZĒŠANA

- Pakalpojumu sniegšanas un atbalsta procesu izmaksu uzskaites un analīzes neesamība ir šķērslis pakalpojumu pilnveidošanai
 - nepieciešamība
 - sniegšanas veids
 - sniegšanas kanāli
 - centralizēšana
 - sadarbība
 - jaunas nodarbinātības formas
- Pieejama VARAM metodiskā palīdzība un vadlīnijas mūsdienīgai pakalpojumu nodrošināšanai un administratīvo resursu samazināšanai

PAKALPOJUMU ORGANIZĒŠANA

- Pašvaldībās izveidotā pakalpojumu sniegšanas sistēma veicina pakalpojumu sniegšanu klātienē
 - tīmekļa vietnēs nav pietiekama informācija par pakalpojumiem
 - resursu ietilpīgākais pakalpojumu sniegšanas veids
- Sadarbībā ar pašvaldībām izvērtējām atsevišķu pakalpojumu izmaksas
 - būvniecības uzraudzība
 - civilstāvokļa aktu reģistrācija
 - dzīvesvietas deklarēšana
 - ielu tirdzniecības atļauju izsniegšana
 - ārpus meža augošu koku ciršanas atļauju izsniegšana
 - NĪN administrēšana
 - tūrisma darba organizācija

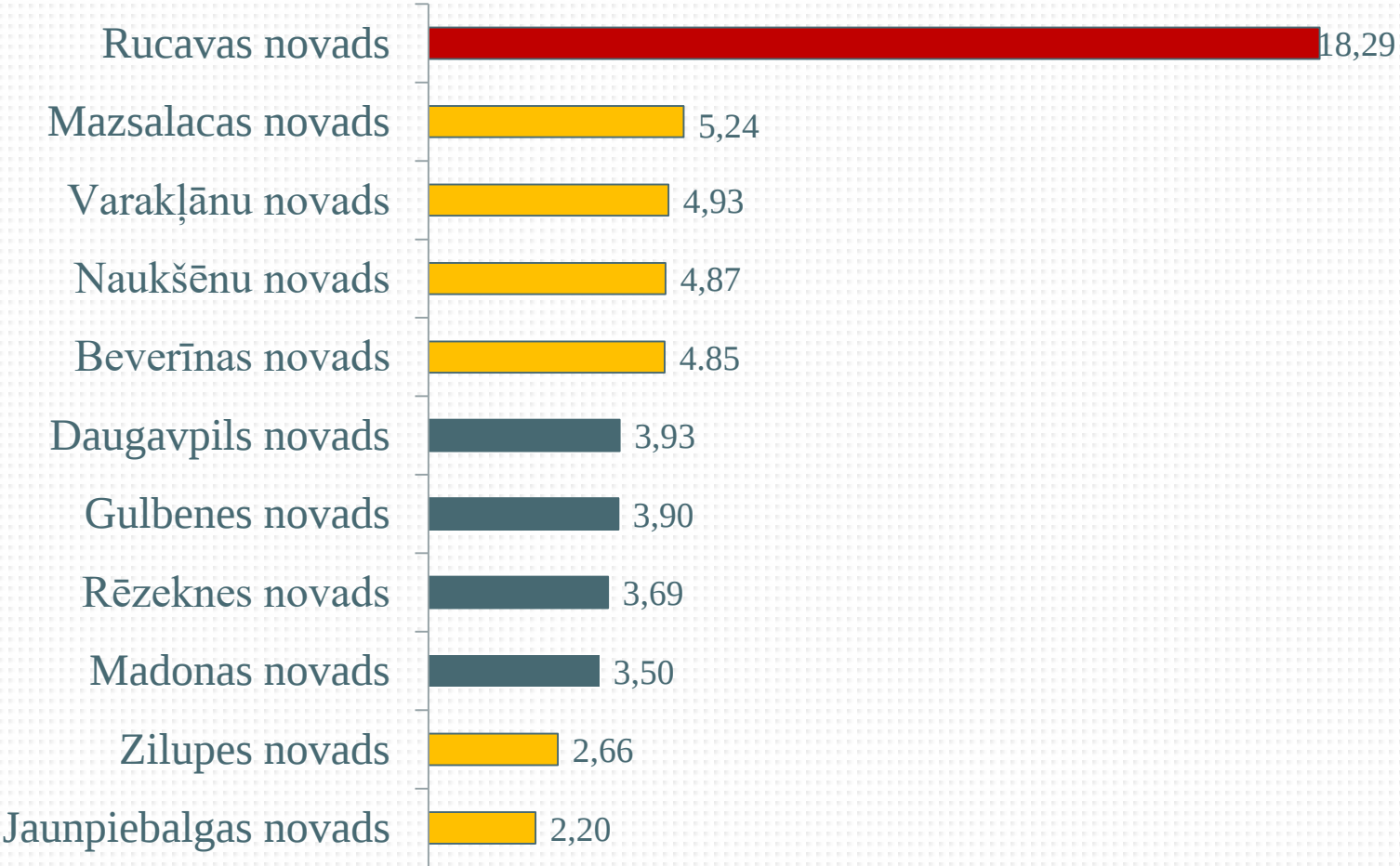
NĪN ADMINISTRĒŠANA

NĪN ADMINISTRĒŠANA

- NĪN administrē
 - Rēzeknes novadā 2 darbinieki
 - Gulbenes un Madonas novados katrā 14 darbinieki
 - Daugavpils novadā 20 darbinieki
- NĪN administrēšanas centralizēšanas vidējais ietaupījums uz vienu NĪN darījumu ir 0,54 *euro*
- Daugavpils, Gulbenes un Madonas novadu pašvaldības kopā revidējamajā laika periodā ir veikušas 138 140 kontu apstrādes darījumus
- Pakalpojumu sniegšanas centralizēšanas rezultātā šīs pašvaldības izmaksas varētu samazināt par nepilniem 75 000 *euro*

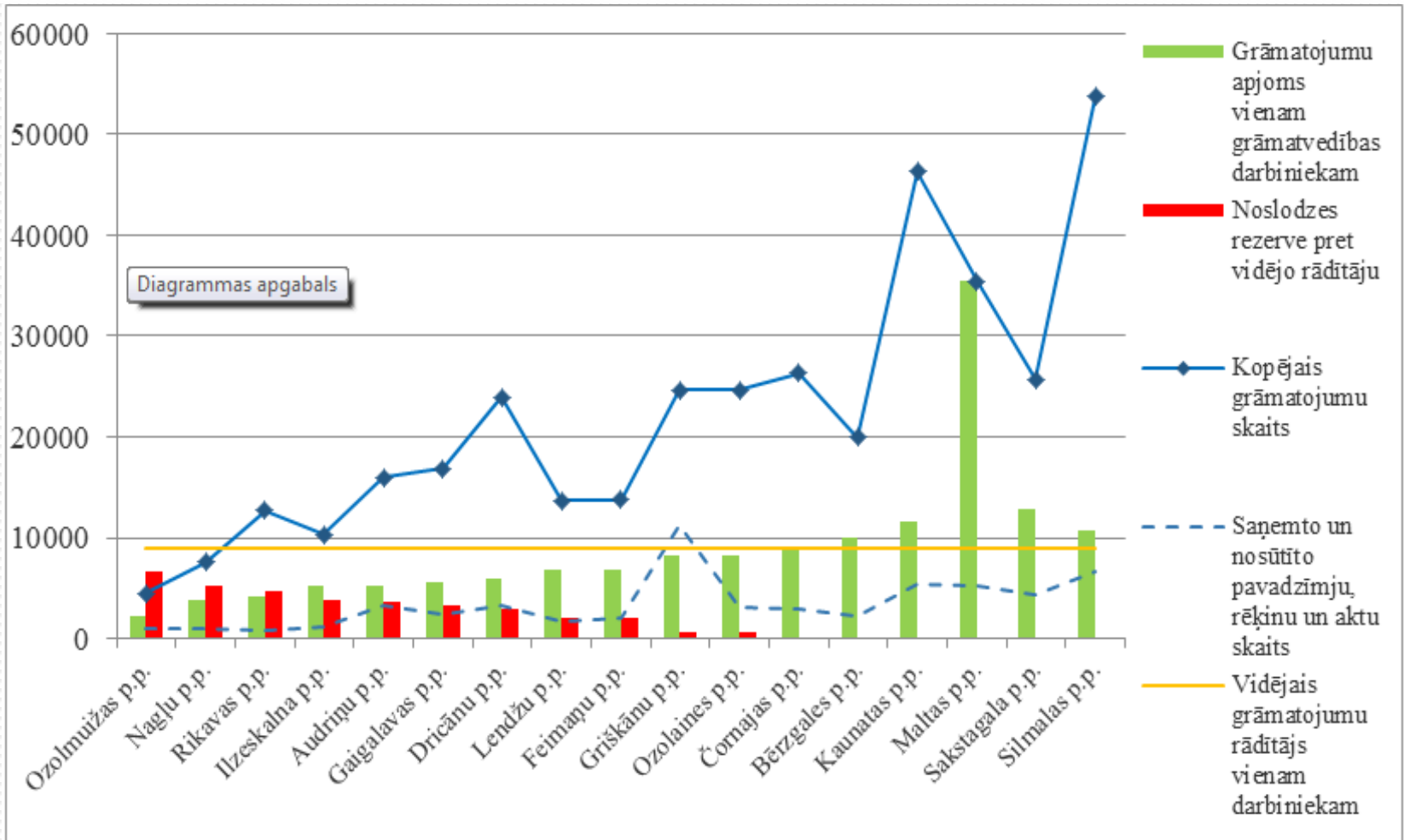
BŪVNICĪBAS UZRAUDZĪBA

PROCESU PILNVEIDOŠANAS IESPĒJAS

- Procesu pārskatīšana un aktualizēšana ir būtiska, lai
 - samazinātu administratīvo slogu iedzīvotājiem
 - elektronizētu pašvaldības pakalpojumus
 - samazinātu papīra dokumentu apriti
- Revidenti sadarbībā ar pašvaldībām un piesaistīto ekspertu izvērtēja 6 pakalpojumu sniegšanas un 5 atbalsta procesus, konstatējot
 - neproduktīvas darbības, kas nerada pievienoto vērtību
 - lieku dokumentu sagatavošanu, drukāšanu, pavairošanu, apriti un uzglabāšanu
 - nepilnvērtīgu pašvaldību rīcībā esošo informācijas sistēmu izmantošanu

GRĀMATVEDĪBA

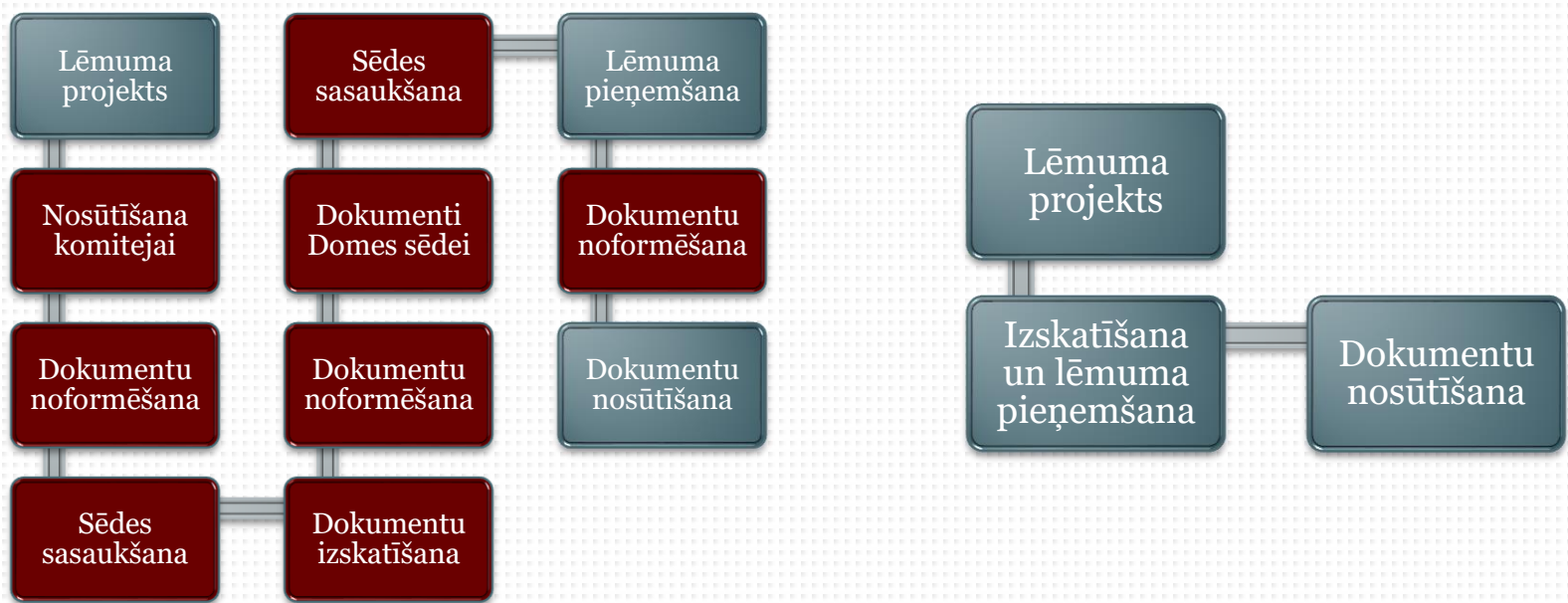

GRĀMATVEDĪBA

- Rēzeknes novadā
 - vienā pagastā grāmatvedības darbinieks gadā veic vidēji 8940 grāmatojumus, citā – tikai 5324
 - kopumā 12 pagastu pārvaldēs darbinieki veic mazāku darba apjomu par vidējo grāmatojumu skaitu
- Kopumā Rēzeknes novada pašvaldībā veidojas vismaz 4 grāmatvedības darbinieku slodžu rezerve
 - potenciālais ietaupījums gadā ir vismaz 43 200 *euro*
- Daugavpils, Madonas un Gulbenes novada pašvaldības ir līdzīgas gan pēc darba organizācijas, gan pēc grāmatvedības darba apjoma
 - Gulbenes novads pieņēma lēmumu par centralizēšanu

KUSTĪBAS BEZ PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS

- NĪN parādu piedziņas procesā deviņas no vienpadsmit pašvaldībām veic vidēji 8 liekus procesa soļus
 - skata komitejas un domes sēdēs
- Madonas un Gulbenes novada pašvaldībās to dara 3 soļos

BŪTISKĀKIE IETEIKUMI

- Nodrošināt attīstības un budžeta plānošanas sasaisti
- Veicināt klientu izpratni par pakalpojuma sniegšanas procesu
- Iegūt precīzu un salīdzināmu informāciju par pakalpojumu sniegšanas izmaksām Pašvaldībā
 - 10 pašvaldību izvēlēti pakalpojumi
- Izvērtēt sniegto pakalpojumu nodrošināšanas nepieciešamību un izmaksu samazināšanas iespējamību
 - centralizēšana
 - sadarbība
 - u.c.
- Pārskatīt pašvaldību pamata un atbalsta procesus

PALDIES PAR UZMANĪBU!